

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ของนักเรียน โรงเรียนพัคณภูมิพิสัย ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับความต้องการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ของนักเรียน โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจความต้องการในการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ของบุคคล 5 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน กลุ่มครู กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มภูมิปัญญา และกลุ่มกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพัคณภูมิพิสัย มีความต้องการให้พัฒนากระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยให้นำภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตไปทำหน้าที่ครูภูมิปัญญาให้กับนักเรียน เพื่อผู้เรียนจะได้แสวงหาความรู้โดยอาศัยบุคลากรที่มีความสำเร็จเฉพาะด้าน คือ ด้านการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การประหยัดค่าน้ำค่าไฟ ค่าอาหารการกิน และสหกรณ์ของหมู่บ้าน

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนพัคณภูมิพิสัย ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ครูภูมิปัญญาที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในวิชาเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นบุคคลที่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิตของตนเองและเป็นบุคคลที่ทุกคนในชุมชนให้ความรักและยกย่อง

กิจกรรมการเรียนรู้จะแบ่งออกเป็น 4 ฐานการเรียนรู้แต่ละฐาน จะมีครูภูมิปัญญาให้ความรู้และนำนักเรียนลงสู่การปฏิบัติตามแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่จริงในชุมชนของนักเรียนเอง โดยจะมีครูภูมิปัญญาประจำฐานที่จัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพัคณภูมิพิสัย โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ในแต่ละฐาน ดังนี้

1. ใช้เรื่องเล่าเร้าพลัง
2. ถอดความรู้ฟังลึก
3. สกัคคุมความรู้
4. สังเคราะห์แก่นความรู้
5. ประเมินผล
 - 5.1 สรุปบทเรียน
 - 5.2 เวทีถอดบทเรียน

ผลจากการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้ จากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งรายกลุ่มและบุคคล ผลจากการประเมินโดยภาพรวมนักเรียนทุกคนมีพฤติกรรมในการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้มีพฤติกรรมผ่านเกณฑ์การตัดสินการประเมินร้อยละ 90 ขึ้นทุกคน และจากการใช้แบบประเมินผลสำเร็จจากผลงาน คือนิทานหรือหนังสือเล่มเล็กของนักเรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งนักเรียนทุกคนมีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กล้าแสดงออก โดยการซักถามร่วมอภิปรายและหาข้อสรุปร่วมกับภูมิปัญญาอย่างมีเหตุผล ปฏิบัติตนเป็นผู้ฟังและผู้พูดที่ดี ซึ่งเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูภูมิปัญญากับนักเรียนมีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรนั่นเอง ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสคิดทำ สร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนักเรียนทุกคนได้ปฏิบัติจริงและนำสิ่งที่ได้จากครูภูมิปัญญานำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองทั้งที่บ้านและโรงเรียน เช่น การปลูกพืชผักสวนครัว การเลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด ไข่สำหรับเป็นอาหาร ส่วนที่เหลือก็นำไปส่งขายต่อยังสหกรณ์ในชุมชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความรู้ที่นักเรียนทุกคนได้รับจากครูภูมิปัญญานั้นทุกคนได้นำแก่นความรู้ไปสร้างเป็นองค์ความรู้ชิ้นใหม่ เพื่อเผยแพร่แก่คนอื่นโดยได้จัดทำนิทานหรือหนังสือเล่มเล็กที่มีลักษณะรูปเล่มชวนให้น่าอ่าน ข้อมูลที่อยู่ภายในเล่มให้ตระหนักในคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ซึ่งมีความถูกต้องและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3. การประเมินผลสำเร็จในการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ โรงเรียนพัคณภูมิพิสัย ตำบลลานสะแก

อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย

นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัยในครั้งนี้ยอมรับว่าการจัดการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์ โดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนมีความเหมาะสม กับผู้เรียนทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นการรวบรวมมวลประสบการณ์ที่หลากหลาย จากภูมิปัญญาและสมาชิกแต่ละคน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ร่วมกัน ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความ สุข เพราะเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติจริงได้ เรียนรู้จากความสนใจ ความต้องการของผู้เรียน โดยมีครูภูมิปัญญาที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต โดยยึดพระราชดำรัสหลักการดำรงชีวิตตามแนว เศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวความคิดการจัดการความรู้นั้นเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ แนวคิดการจัดการความรู้ มีประเด็นค้นพบที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับความต้องการในการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวคิด การจัดการความรู้ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักเรียน กลุ่มที่ 2 กลุ่มครู กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มที่ 4 กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มที่ 5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพยัคฆภูมิพิสัย มีความต้องการในการจัด กระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวความคิดการจัดการความรู้ในระดับมากที่สุด

2. ระดับความต้องการในการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวคิด การจัดการความรู้ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักเรียน กลุ่มที่ 2 กลุ่มครู กลุ่มที่ 3 ผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มที่ 4 กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มที่ 5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนพยัคฆภูมิพิสัย เรื่องที่ต้องการนำมาใช้ในการ จัดการเรียนรู้ให้ยึดกรอบเนื้อหา สาระเศรษฐศาสตร์ มาตรฐาน ส.3.1 : เข้าใจและสามารถ บริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่าง มีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเศรษฐกิจอย่างเพียงพอเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ มาตรฐานที่ ส.3.2 : เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ของระบบ เศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลกอยู่ในระดับมากที่สุด

และบุคคลที่จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ คือ ภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ในชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.81

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายภายในท้องถิ่นของตนเอง และแหล่งเรียนรู้จากจังหวัดอื่นเพื่อจะได้ปรับปรุงภายในท้องถิ่นของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ควรนำกระบวนการจัดการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ไปใช้กับกลุ่มสาระอื่น ๆ

1.3 ในการที่จะพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม ทุกคนควรรีบคิดพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตน

1.4 ครูผู้สอนควรเน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด คือ บิดา - มารดา ของนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้ตลอดเวลา

1.5 ควรมีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ที่นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ เช่น แปลงเกษตร สถานที่เลี้ยงสัตว์ ที่เลี้ยงไว้เพื่อส่งเสริมกิจกรรมโครงการอาหารกลางวัน เป็นต้น

1.6 ควรเผยแพร่ผลงานการวิจัย ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ต่อสถานศึกษาอื่น ๆ และหน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรประสานให้เกิดการรวมกลุ่มอย่างถาวรของภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละด้าน

2.2 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนควรให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้

2.3 การจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์ โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ ควรบูรณาการกลุ่มสาระอื่น ๆ

2.4 ให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากภูมิปัญญาในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากสาระเศรษฐศาสตร์ เช่น กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ กลุ่มสาระภาษาไทย กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระศิลปะ ดนตรี และกลุ่มสาระภาษา
ต่างประเทศ

2.5 ควรเผยแพร่ผลงานการวิจัย ในการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ต่อสถานศึกษาอื่น ๆ และหน่วยงาน
ต้นสังกัด คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2